



Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Медіативні практики вирішення конфліктів

Шифр та назва спеціальності
053 Психологія

Інститут
Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Психологія

Кафедра
Педагогіки та психології управління
соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна)

Рівень освіти
Магістр
ї

Тип дисципліни
Обов'язкова

Семестр
перший

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники



Підбуцька Ніна Вікторівна,
Nina.Pidbutska@khpі.edu.ua

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ», автор понад 100 наукових та науково-методичних праць. Провідний лектор з дисципліни: «Основи професійної психології», "Вікова психологія", "Конфліктологія" та ін.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на засвоєння знань з основ переговорного процесу, отримати навички технік психологічного посередництва та вирішення конфліктів.).

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Медіативні практики вирішення конфліктів» є ознайомлення здобувачів із з типами переговорів та психологічного посередництва у конфлікті, розвиток компетентностей вести переговори у конфлікті, знання умов конструктивного вирішення конфліктів, етики діяльності психолога з врегулювання конфліктів, умінь бути посередником у вирішенні конфлікту

Формат занять

Лекції, індивідуальне завдання, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1). Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК6). Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК8). Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології (СК5.). Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в

моно- та мультидисциплінарних командах (СК6). Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (СК7). Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію (СК8). Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. (СК9). Здатність до розробки та впровадження групових програм з метою активізації особистісного та групового потенціалів (СК 12.). Здатність аналізувати та оцінювати процеси міжособистісної та групової взаємодії та впливу, володіти методами прогнозування та управління процесами соціально-психологічної взаємодії (СК 14).

Результати навчання

Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій (ПР4). Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість (ПР5). Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість (ПР6). Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. (ПР7) Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (ПР8). Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (ПР9), Здійснювати психологічну підтримку постановки та досягнення особистих та професійних цілей індивідуумів та професійних команд (ПР14).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин. (3 кредитів ECTS): лекції – 16 год., практичні - 16 год., самостійна робота – 58 год. Форма контролю: залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Організаційна психологія

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення дисципліни використовується метод евристичних питань, метод діалогового спілкування, групова дискусія, колоквиум, тестування, інтерактивні технології, аналіз конкретних ситуацій

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Конструктивне вирішення конфліктів

Форми, результати й критерії завершення конфліктів. Умови і фактори конструктивного вирішення конфліктів. Стратегії, способи та методи вирішення конфліктів

Тема 2. Врегулювання конфліктів за участю медіатора

Передумови участі третьої сторони у врегулюванні конфліктів. Результативність участі третьої сторони у врегулюванні конфліктів. Техніки та діяльність керівника з врегулювання конфліктів. Етика діяльності психолога з врегулювання конфліктів. Основи індивідуальної та групової психологічної пропаганди з розвитку психологічної культури населення з метою попередження конфліктів. Основи регулювання конфліктів (засоби та механізми)

Тема №3. Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів

Загальна характеристика переговорів: сутність, види та функції. Динаміка переговорів.

Психологічні механізми і технологія переговорного процесу.. Психологічні умови успіху на переговорах. Техніки вирішення конфліктів: конфліктологічна традиція

Тема №4. Робота з конфліктами: конфліктологічна традиція

Групова робота. Взаємодія психолога та клієнта. Робота з конфліктами у поведінковій, гештальт, гуманістичній психотерапії та психоконсультуванні.

Тема №5. Робота з конфліктами: психологічна традиція.

Робота терапевта із реальними ситуаціями міжособистісних відносин. Принципи особистісного посередництва. Бар'єри комунікації у конфлікті. Процес психологічного посередництва

Теми практичних занять

Тема 1. Конструктивне вирішення конфліктів

Форми, результати й критерії завершення конфліктів. Умови і фактори конструктивного вирішення конфліктів. Стратегії, способи та методи вирішення конфліктів

Тема 2. Врегулювання конфліктів за участю медіатора

Передумови участі третьої сторони у врегулюванні конфліктів. Результативність участі третьої сторони у врегулюванні конфліктів. Техніки та діяльність керівника з врегулювання конфліктів. Етика діяльності психолога з врегулювання конфліктів. Основи індивідуальної та групової психологічної пропаганди з розвитку психологічної культури населення з метою попередження конфліктів. Основи регулювання конфліктів (засоби та механізми)

Тема №3. Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів

Загальна характеристика переговорів: сутність, види та функції. Динаміка переговорів.

Психологічні механізми і технологія переговорного процесу.. Психологічні умови успіху на переговорах. Техніки вирішення конфліктів: конфліктологічна традиція

Тема №4. Робота з конфліктами: конфліктологічна традиція

Групова робота. Взаємодія психолога та клієнта. Робота з конфліктами у поведінковій, гештальт, гуманістичній психотерапії та психоконсультації.

Тема №5. Робота з конфліктами: психологічна традиція.

Робота терапевта із реальними ситуаціями міжособистісних відносин. Принципи особистісного посередництва. Бар'єри комунікації у конфлікті. Процес психологічного посередництва

Теми лабораторних робіт

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуальних завдань за темами: "Створення батареї психодіагностичних методик, включаючи власну гугл-анкету для визначення особливостей конфліктів у тому чи іншому колективі", "Створення сценарію групового та індивідуального консультування з вирішення конфлікту (з позиції будь-якого підходу: гуманістичного, психоаналітичного тощо)".

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, фільми) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Базова література

1. Тихомирова, Євгенія Борисівна. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст] : [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Є.Б. Тихомирова, С.Р. Постоловський. - Рівне : Перспектива, 2007. - 398 с.
2. Петрінко, Віктор Степанович. Конфліктологія : курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці [Текст] : навч. посіб. / Віктор Петренко ; ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Ф-т сусп. наук, Каф. політології і держ. упр. - Ужгород : Говерла, 2020. - 359 с.
3. Гірник, Андрій Миколайович. Основи конфліктології [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. М. Гірник. - К. : Києво-Могилянська академія, 2010. - 222 с..
4. Хапілова, Віра Петрівна. Конфліктологія [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. П. Хапілова ; Держ. вищ. навч. закл. "Запоріж. нац. ун-т". - Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2010. - 278 с..
5. Титаренко, Любов Миколаївна. Конфліктологія. Профілактика конфліктів в організаціях [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Титаренко, В. В. Завальнюк ; Одес. нац. юрид. акад. - Одеса : Юридична література, 2010. - 293 с.
6. Луцишин, Галина Іванівна. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст] : навч. посіб. / Г. І. Луцишин ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 199 с.
7. Гуменюк, Людмила Йосипівна. Соціальна конфліктологія : підручник [Текст] / Л. Й. Гуменюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛДУВС, 2015. - 563 с. .

8. Lindfors, Bodil .A question od balance : conflict and aggression in close relationships / Bodil Lindfors. - Åbo : Dep. of psychology, Åbo akad. univ., 2002. - [132] c.
9. Dreu,Carsten K.W. The psychology of conflict and conflict management in organizations / New YorkLondon : Lawrence Erlbaum associates, cop. 2008
10. Aggressive Coping Strategy in Situations of Social Conflict. An Attempt to Determine Personality Predictors By: Borecka-Biernat, Danuta. Journal of Educational Sciences, v19 n2(38) p55-70 2018. Personality, Conflict and Performance: Exploring Predictive Relationships Aeron, Sapnaa; Pathak, Suman. IUP Journal of Organizational Behavior. Apr2017, Vol. 16 Issue 2, p35-54. 20p.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).
Залік: усна доповідь.
Поточне оцінювання: активна участь у обговореннях (20%), індивідуальні завдання (40%), написання есе (10%), написання контрольних робіт (10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Анастасія КНИШ